

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. IZABELI Z CZARTORYSKICH DZIAŁYŃSKIEJ W GOŁUCHOWIE**

STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WSDZ W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. IZABELI Z CZARTORYSKICH DZIAŁYŃSKIEJ W GOŁUCHOWIE.

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne
2. Cel główny
3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym
4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:
 - 4.1 Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej
 - A Cel preorientacji
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposoby realizacji
 - 4.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III
 - A Cel orientacji zawodowej
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji
 - 4.3 Oddziały w klasach IV-VI
 - A Cel orientacji zawodowej
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji
 - 4.4 Oddziały w klasach VII-VIII
 - A Cel doradztwa zawodowego
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji

4.5 Nauczyciele

4.6 Rodzice

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

CZĘŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2018/2019

2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

2. Słownik pojęć

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania.
- Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach

2. Cel główny

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.
3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji.
4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”.
5. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;

- ✓ włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- ✓ realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania
- ✓ z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej
- ✓ i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- ✓ prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- ✓ organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie
- ✓ realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- ✓ włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- ✓ organizują w sali kątki zawodoznawcze;
- ✓ rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- ✓ udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- ✓ włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- ✓ organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

4.1 Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej

A Cel preorientacji

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie
Pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy
rówieśniczej.

C Warunki i sposoby realizacji

Cele szczegółowe przewidziane są do realizacji:

- a. podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b. podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- c. podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią.

4.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego, klasy I-III

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

4.3 Oddziały klas IV-VI

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pas

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;

- ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.4 Oddziały klas VII-VIII

A Cel doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich Sytuacjach korzystać z ich pomocy;
4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

C Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego** wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:

- ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

4.5 Rodzice

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2018/2019, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

4.6 Nauczyciele

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2018/2019, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

A Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- badanie ankietowe - ankieta diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli

lub

- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy

CZĘŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2018/2019

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej						
1.	Poznanie siebie.	-pogadanki, -kąciki zainteresowań; -zadania w kartach pracy, -plakaty	Rok szkolny 2018/2019 raz w miesiącu	wychowawcy, nauczyciel wchodzący, nauczyciel wspomagający	Rybki, Motylki, Żabki, Pszczółki, Biedronki	wpisy w dzienniku, sprawozdania półroczne, strona, plany miesięczne, prace dzieci.

					Żabki, Pszczółki, Biedronki	strona internetowa Zespołu Szkolno – Przedszkolnego, karty wycieczek,
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych.	-Bal karnawałowy pt. „Jaki zawód reprezentuję?” - Gazetki tematyczne dotyczące preorientacji zawodowej dzieci. -Oglądanie filmów i bajek edukacyjnych dotyczących zawodów.	Styczeń Raz w miesiącu Rok szkolny 2018/2019	Daria Bendzińska, Dorota Walter, Arleta Skowrońska nauczyciele nauczyciele	Rybki, Motylki, Żabki, Pszczółki, Biedronki	scenariusz balu, wpisy w dzienniku, sprawozdania półroczne, strona, plany miesięczne, prace dzieci strona internetowa Zespołu Szkolno – Przedszkolnego,

Oddziały klas I-III

5.	Poznanie siebie.	Współpraca z Biblioteką Publiczną w Gołuchowie, zajęcia w OKL, pogadanka, drama, opis, dyskusja.	Rok szkolny 2018/2019	Wychowawca klasy.	I-III	Pokaz, prezentacja działań praktycznych, wpis w dzienniku.
6.	Świat zawodów i rynek pracy.	Poznanie zawodów w sklepie, piekarni, na poczcie, w ośrodku zdrowia, w OKL, w mechanice pojazdowej, w ogrodnictwie, w pracowni krawieckiej, w szkole.	Rok szkolny 2018/19 2019/20 2010/21	Rodzic, wychowawca klasy, przedstawiciel zawodu.	I-III	Wpis w dzienniku.

		Wycieczki do Urzędu Gminy, Fabryki Bombek, Mikroskali, Muzeum Elementarza. Omawianie, dyskusja, pogadanka.				
7.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Zajęcia edukacyjne w szkole, w terenie, podczas wycieczek. Drama, opis, pokaz, dyskusja.	Rok szkolny 2018/19 2019/20 2020/21	Rodzik, wychowawca klasy, nauczyciele.	I-III	Wpis w dzienniku, prezentacja.
8.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.	Zajęcia edukacyjne w szkole.	Wrzesień- październik, maj- czerwiec.	Rodzik, wychowawca, przedstawiciel zawodu.	I-III	Wpis w dzienniku, prezentacja działań praktycznych.

Oddziały klas IV – VI

9.	Poznanawanie własnych zasobów.	•Plakat, gazetka związana z zainteresowaniami i uzdolnieniami. •Poznanie terminu „kompetencje” z wykorzystaniem różnych źródeł technologii informacyjnej(telefon, Internet). •Mocne i słabe strony – pogadanka. •Izjka, Dzień Patrona, dyżur klasowy - gazetka, SKSy, udział w konkursach, kółka zainteresowań (zajęcia dodatkowe).	Godzina wychowawcza – rok szkolny.	Wychowawca klasy.	IV-VI	Wpis w dzienniku, prace uczniów, gazetki.
			Wg kalendarza.	Nauczyciele.	IV-VI	Występ, pokaz, prezentacja.
10.	Świat zawodów i rynek pracy.	•Opisywanie zawodów przyszłości – praca w grupie. •Bal karnawałowy – przebieranie się za	Godzina wychowawcza – rok szkolny.	Wychowawca klasy.	IV-VI	Wpis w dzienniku.
			Wg kalendarza.	Wychowawca, nauczyciele.	IV- VI	Wpis w dzienniku.

		wykonawców różnych zawodów. •Muzeum Piekarnictwa, Kuźnia Zawodów, Wioski Ginących Zawodów – wycieczka, pogadanka, opis. •Co to jest praca? Przysłowia związane ze słowem „praca”- praca w grupie, burza mózgów. •Wywiad z rodzicami, prezentacja. Czym się kierował przy wyborze zawodu? (zapraszamy chętnych rodziców do prezentacji swojego zawodu). •Scenki, zgadywanki (uczniowie przynoszą do szkoły narzędzia, przybory, zgadują jaki to zawód).	Wg kalendarza. Godzina wychowawcza. Dom/godzina wychowawcza. Godzina wychowawcza. Grudzień	Wychowawca, nauczyciele. Wychowawca klasy. Rodzik, wychowawca. Wychowawca klasy.	IV-VI IV-VI IV-VI IV-VI IV-VI	Wpis w dzienniku. Wpis w dzienniku. Wpis w dzienniku, prezentacja. Wpis w dzienniku. Wpis w dzienniku.
--	--	--	---	--	--	---

		•WŻR, matematyka – planowanie wydatków, wykorzystywanie kieszonkowego.		Nauczyciel przedmiotu.		
11.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	•Test na style uczenia się. •Pogadanka dot. przedmiotów szkolnych- jeden, którym się interesuję; wpływ na dalszą edukację, przyszłość. •Uczeń samodzielnie dociera do informacji, korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Godzina wychowawcza. Zajęcia lekcyjne.	Wychowawca klasy. Nauczyciele.	IV-VI IV-VI	Wpis w dzienniku. Wpis w dzienniku.
12.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.	Autoprezentacja- uczeń przygotowuje materiały do przedstawienia własnych planów edukacyjnych, prezentacja na forum klasy.	Min. 3 godziny wychowawcze.	Wychowawca klasy.	VI	Wpis w dzienniku, plakat, ulotka, forma multimedialna.

Oddziały klas VII-VIII i 3 kl. gim.

	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
13.	Wpisuje się tematy zajęć wyodrębnione z podstawy programowej	Przy temacie w dzienniku dopisek DZ (Doradztwo Zawodowe)	Cały rok szkolny.	Nauczyciele.	VII, VIII, 3 kl. gim.	
14.	Zajęcia z zakresu doradztwa z ramowych planów nauczania.	Pogadanka, wykład, ankieta, prezentacja.	Cały rok szkolny.	Nauczyciel doradztwa.	VII, VIII	Wpis w dzienniku.
15.	Udział w targach Edukacji , Pracy i Kariery.	Zorganizowane targi przez szkoły ponadpodstawowe.	2019r.	Koordynator doradztwa w szkole.	VIII i 3kl. gim.	Wpis w dzienniku.
16.	Udział w otwartych drzwiach.	Podanie informacji. Uczniowie uczestniczą w zajęciach na własną rękę.	21 .03	Uczniowie biorą udział we własnym zakresie.	VIII i 3 kl. gim.	

17.	Umożliwienie i zorganizowanie wejścia do szkoły przedstawicielom szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych – tzw. „drzwi otwarte”.	Dzień Edukacji Ponad podstawowej	marzec	Doradca i wychowawcy klas.	VIII i 3 kl. gim.	
-----	---	----------------------------------	--------	----------------------------	-------------------	--

Działania skierowane do rodziców						
18.	Jak wspomagać dziecko w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień?	Prezentacja multimedialna, wykład	Wg ustaleń.	Doradca zawodowy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.	Rodzice oddziałów przed-szkolnych.	
19.	Bądź menagerem talentu dziecka – Izyjka, Złote Sowy, Dzień Patrona.	burza mózgów, tworzenie mapy myśli	Wg kalendarza uroczystości szkolnych.	Wychowawcy klas, organizatorzy konkursów.	Rodzice dzieci klas szkoły podstawowej.	

20.	Kolejny etap edukacyjny mojego dziecka	prezentacja, wykład	4.02.2019 r.	Doradca zawodowy z PP-P.	Rodzice kl. I-VII	
21.	Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły podstawowej	prezentacja, wykład. Gazetka szkolna.	25.02.2019r.	Doradca zawodowy z PP-P. VIII i 3kl. gim.	Rodzice klas VIII i wszystkich oddziałów	
Działania skierowane do nauczycieli						
22.	Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat: Jak tworzyć Program realizacji działań WSDZ w szkole podstawowej?	zajęcia warsztatowe	15.10.18r.	Powiatowy konsultant ds. doradztwa edukacyjno- zawodowego.	Rada pedagogic zna, inni pracownic y szkoły realizując y zadania z WSDZ np. pielęgniarki.	
23.	Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy.	Wspomaganie nauczycieli w nawiązywaniu Kontaktów.		dyrektor	Rada pedagogic zna.	
24.	Organizowanie współpracy z zakresu	Spotkania, wykłady.	2 razy w roku szkolnym.	dyrektor,		

	doradztwa zawodowego z PP-P.			koordynator WDN		
25.	Umożliwienie korzystania nauczycielom ze szkoleń, seminariów organizowanych przez osoby, instytucje edukacyjne, rynku pracy	ODN, specjaliści	Wg terminarza szkoleń.	dyrektor		

2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania.

Szczegółowe zapisy działań tabela 1.

2.1 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pleszewie.

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- prowadzenie spotkań z rodzicami.

2.2 Współpraca z doradcą zawodowym Szkolnego Ośrodka Kariery

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów;
- prowadzenie spotkań z rodzicami;
- prowadzenie szkoleń rady pedagogicznej;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów np. grupowa informacja zawodowa, zajęcia warsztatowe.

2.3 Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami zakresie:

- wycieczek zawodoznawczych;
- wizyt studyjnych;
- spotkań z uczniami;
- spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy;
- w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

2.4 Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, centra kształcenia zawodowego):

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez bezpośrednie przedstawicieli szkół spotkania z uczniami w szkole
- prowadzenie wykładów i warsztatów o charakterze zawodoznawczym;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ” , odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy w szkole, który na bieżąco monitoruje realizację działań i prowadzi rejestr uwag co do ich realizacji.

Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ” w szkole prowadzona jest przez wyznaczony zespół w składzie: wychowawcy klas 1-8 szkoły podstawowej, doradca zawodowy.

Przyjęte metody: analiza dokumentacji, badania ankietowe. Ewaluacja jest prowadzona co roku lub pod koniec cyklu kształcenia.

2. Słownik pojęć

- **Działania związane z doradztwem zawodowym** – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego** – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (*Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).
- **Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu** – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*Ustawa Prawo oświatowe* art. 109.1. pkt 5 oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach* – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

- **Preorientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
- **Orientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.
- **Doradztwo zawodowe** – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.
- **Uczeń** – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej), słuchacz (w szkole policealnej).
- **Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ)** – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Niniejszy program jest programem otwartym.